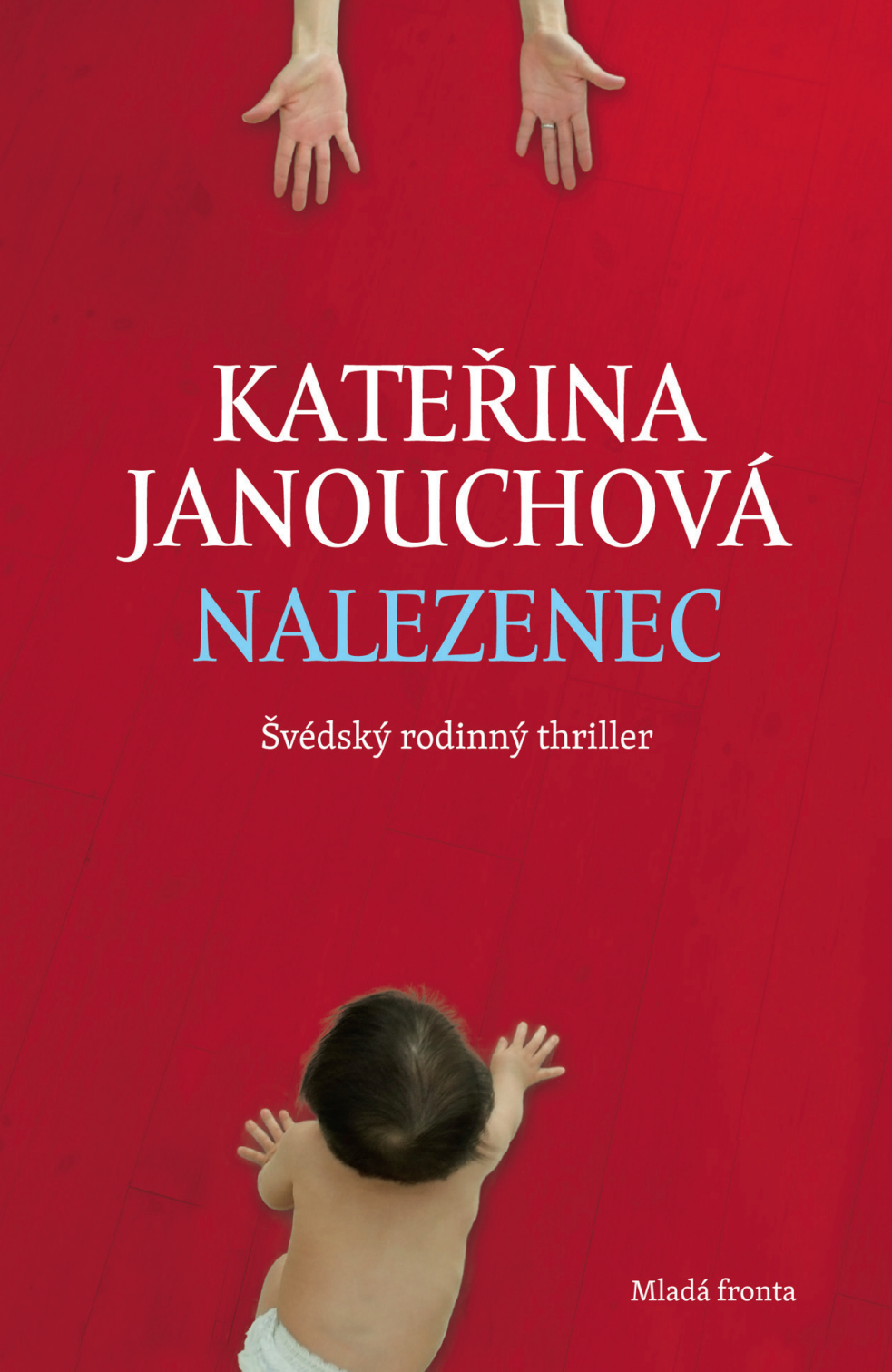

KATEŘINA JANOUCHOVÁ NALEZENEC

Švédský rodinný thriller

Mladá fronta

KATEŘINA
JANOUCHOVÁ
NALEZENEC

Švédský rodinný thriller

Mladá fronta

Ze švédského originálu přeložila Lucie Johnová.

Text © Kateřina Janouchová, 2010

Translation © Lucie Johnová, 2014

PRVNÍ ČÁST

MIMINKO NESMÍ PROCHLADNOUT. Opakovala si ta slova jako nějakou mantru, snažila se tak udržet si odstup od svých pocitů. Ocitla se poprvé tvář v tvář svému životu a vidí ho takový, jaký skutečně je. Nejradši by všechno prostě nechala za sebou. Porodní bolesti, bezmoc.

Dítě představuje problém z hlediska minulosti i budoucnosti. Tolik bolesti a žalu! Tolik strachu. A tak obrovský pocit viny.

Ale když to malé zmizí, bude možná schopná jít dál. Stát se novým člověkem. Může se pokusit zapomenout.

Bylo léto, ale ona věděla, že novorozeňata mohou prochladnout i teď, to se naučila. Oblékla holčičce tričko s dlouhými rukávy, dupačky, ponožtičky. Dala jí i svetřík a přes to všechno jí natáhla kombinézku. Zabalila ji do deky. Poznává v obličejíčku novorozeněte své vlastní rysy? Nebo, což by bylo ještě horší, poznává v něm rysy své matky? Nebylo snadné odtrhnout od té maličké tvářičky pohled, odvrátit se od podoby, která svědčila o tom, že ona a dítě patří k sobě. Přesto to musí udělat. Nemá na vybranou.

Kruh se uzavřel. Splatila starý dluh, odčinila skutek, který způsobil tolik trápení. Za přísnou šedou fasádou téhle budovy čeká bezpečí a život, lidé, kteří by měli být schopni porozumění. To, co teď dělá, dělá kvůli té maličké, ale také kvůli sobě. Dělá to proto, aby se zachránila, aby mohla žít dál. Její matka mluvila o osudu. O tom, že se musí podřídit tomu, co je jejím údělem.

Ale ona to odmítla udělat.

Ne, ona se nevzdá.

Dítě se ozvalo. Má hlad. No samozřejmě. Najednou byla hrozně unavená, netoužila po ničem jiném než si lehnout, poddat se vyčerpání. Nechtěla si připouštět, že malá musí jíst, nechtěla tu drobounkou pusinku cítit na svém těle. Co by to s ní udělalo? Mohly by se jí zmocnit pochybnosti. Mohla by si to rozmyslet.

Když procházela mezi zaparkovanými auty, v hlavě jí vířily myšlenky jedna přes druhou. Opravdu nemá na vybranou? Není tu nějaká jiná možnost? Na okamžik měla před očima jiný život. Život, v němž

by figuroval uklizený byt, bílá dětská postýlka, nad kterou by byly zavěšené pestré barevné hračky, na okně by stály kořenáče s květinami, na poličce by bylo narovnané umyté nádobí. Jistota a bezpečí, žádné drama. Klid a mír a maličké děťátko, které by se batolilo po místnosti. Ona sama, spokojená se svým životem. *Máma*. Někdo, kdo by ji miloval, děťátko, které by ji potřebovalo. Někdo, komu by mohla lásku oplácet. Koho by mohla milovat beze strachu. Nějaký muž? Ne nezbytně. I když možná by se přece jen měl vrátit, snad by tam přece jen měl být. Odpuště.

Ne. Tohle by nezvládla. Neví, jak na to. Neumí milovat. Člověk, který se nikdy neměl možnost podobnou souhru naučit, se pohybuje na tenkém ledě. A kdyby se z ní měla stát druhá Ragnhild... jaká hrůza! Za těchto okolností bude lepší, když se zachová zodpovědně tady a teď. To nejmenší, co pro své děťátko může udělat, je, že mu zajistí lepší život, než měla ona sama. Pro jiné lidi je těžké dát někomu sbohem. Pro ni však loučení vždycky znamenalo něco pozitivního. Zato se bála setkání. Návratů.

Najednou se za ní vynořilo nějaké auto. Ustoupila stranou. Neotočila se. Hlavně ať tady nezastaví. Ať tu z něj někdo nevystoupí. Ale vůz ji minul a jel dál. Znovu na ulici osaměla.

Konečně je u cíle.

Nadešel čas se rozloučit.

Maličká usnula.

Nejspíš je to jediné dobře.

Už neotálela a odložila tašku s dítětem na zem.

Potom zazvonila. Dlouze. Když se z domácího telefonu ozval nějaký hlas, trhla sebou. Ale neohlásila se, jenom zazvonila znovu. Držela prst na tlačítku zvonku a poslouchala rozčilený hlas na druhém konci. Dítě, které leželo na zemi kousíček od jejích nohou, se ošilo.

Ale to už teď není její věc.

Naposledy se na holčičku podívala.

Znovu stiskla tlačítko zvonku.

Pak se otočila a rozběhla se pryč.

CECILIE SE DÍVALA na úzký proužek bílého plastu a trochu se jí třásla ruka. První čárka se na těhotenském testu objevila okamžitě – tak jako vždycky. Technický důkaz, že test funguje, jak má. Teď bude třeba chvilku počkat, zhruba půl minuty. Někdy to bylo méně. Někdy více. Napjaté, srdcervoucí, nervózní čekání. Kratičká chvilka, která je přitom rozhodující. Rozdělí čas na „předtím“ a „potom“. Druhá modrá čárka, stěží viditelná, je vlastně celkem bezvýznamná. Přesto je ale v tuhle chvíli důležitější než cokoli jiného.

Dramata všedního dne. Člověku mohou připadat hrozně vzrušující a osudová. A ona tu teď sedí uprostřed představení a připadá si podivně odkrytá a zranitelná. Kulisy k tomuhle scénáři byly tvořeny opotřebovanými zubními kartáčky v pestrobarevných kelímcích, fletkatými koberečky do koupelny a vlhkými ručníky na sušáku. Cecilie se posadila na okraj vany a nechala ruku s těhotenským testem klesnout na stehno. Zvenku k ní doléhaly hlasy, holčičky se smály a John něco volal. Její rodina byla velmi blízko, a přitom v jistém smyslu hrozně daleko. V tuhle chvíli je sama, sama se musí vypořádat s tím, co se stalo. Umyvadlo by potřebovalo nastříkat čisticím prostředkem a pořádně umýt, uvědomila si, když jí zrak padl na šedivý povlak na lesklém bílém smaltu. John po sobě nikdy nedokázal pořádně uklidit. Sice po holení spláchl z umyvadla zbytky vousů, ale s těmhle „jemnými detaily“, jak jim říkal, už si hlavu nelámal. Šedý povlak na umyvadle. Jako by tyhle věci byly vždycky výhradně jejím údělem. Občas se stávalo, že si čistila zuby a zároveň drhla umyvadlo, prostě jí to nedalo. Schopnost dělat víc věcí najednou. Tohle prokleté nadání! Skutečnost, že ženy dokážou zároveň provádět několik různých činností. Nicméně někde v hloubi duše se jí tahle její schopnost zamlouvala. Díky ní budou zuby vyčištěné a umyvadlo znovu bílé. Jenže právě teď na to neměla sílu, neměla chuť být onou schopnou a pečlivou osobou, která neustále podává skvělé výkony a udržuje věci v pořádku. Proužek bílého plastu, který držela v ruce, jí připadal hrozně těžký. Srdce jí bušilo, měla dojem, že si přidává několik divokých úderů navíc. Příval adrenalinu. Její nitro se pokoušelo vysílat signál o hrozícím nebezpečí. O tom, že se něco chystá, že se má něco stát. Vlastně už to věděla předem, vycítila to. Tak tomu bylo vždycky, pokaždé, když

v minulosti na takovýhle proužek bílého plastu čurala. Tělo jí dávalo jistá znamení. Někdy sice nějaký čas mlčelo, ale nikdy nedokázalo své tajemství skrývat dlouho. Všechny příznaky tu byly, hezky zjevné a jasné. Únava, přecitlivělost, při chůzi zřetelně cítila, jak má ztěžklá nadra, jako by se jí výrazněji houpala. Poslední dny si víc uvědomovala jejich existenci, cítila, jak se jí bradavky trou o měkkou látku podprsenky. Nemluvě o tom, jakou má neustále chuť na nakládanou řepu. Všechna tahle drobná vodítka dávala dohromady ucelený obraz, v té skládačce už mnoho dílků nechybělo. Přesto tomu však stále nedokázala tak úplně uvěřit. Ona, Cecilie Lundová, matka čtyř dětí, že by byla těhotná? Znovu?

Pohnula rukou a zvedla si těhotenský test blíž k očím. Trochu je přimhouřila. Uplynulo už víc než půl minuty. A samozřejmě že tam ten druhý proužek byl, teď ho bylo vidět daleko zřetelněji. Napřed byl jen světlounký, bleděmodrý jako první jarní pomněnka. Vzápětí jí však barevná čárka přímo před očima ztmavla a zvýrazněla, takže připomínala spíš chrpu. Nabyla jasného odstínu, který nepřipouštěl, aby se nad ním jen tak mávlo rukou.

Ceciliinou vůbec první reakcí byla živelná, překypující radost. Tělo funguje, jak má, přírodě byl dán volný průběh. Jisté buňky se spojily, podařilo se jim završit onu nebezpečnou cestu jejím tělem. Před očima se jí začaly odvíjet scény, které se možná v budoucnosti odehrají, obrázky těhotenského břicha, porodu, krve a bolesti. I toho, co bude následovat, oněch dlouhých měsíců plných radosti a neklidu. Přivést na svět dítětko, ach, jak dobře to zná! Probdělé noci a starost, jestli miminko není nemocné, dlouhé čekání, než se její tělo po porodu zotaví. Kojení. Prvotní radost vystřídalý strážlivé úvahy, které ji přenesly zpátky do současnosti. Není přece tak naivní, aby si skutečnost lakovala narůžovo, vždyť už tím vším prošla čtyřikrát a má toho spoustu za sebou. Mít pět dětí není žádná legrace, člověk k tomu nemůže přistupovat lehkomylně. Mít pět dětí je velká věc, něco ohromujícího. A k tomu ještě ty vztahové záležitosti, láska k Johnovi, která je nyní tak křehká. Čím víc o tom Cecilie přemýšlela, čím víc zvažovala všechny skutečnosti, tím složitější jí celý ten projekt připadal. Navenek to mohlo vypadat jednoduše, jako by už všechna správná

rozhodnutí byla učiněna. Ale pod povrchem myšlenky narážely jedna na druhou, až se jí z toho dělalo slabo. Navzdory sezením u rodinného terapeuta Gideona Zetterberga, navzdory tomu, že se v tuhle chvíli zdálo, že je všechno v pořádku, neměla ve svých citech zdaleka jasno a nebyla si jista svým manželstvím ani tím, zda má jejich vztah vůbec nějakou budoucnost či jak by ta budoucnost měla vypadat. Jistě, ona a John zůstanou spolu, budou i nadále na jedné lodi, nerozvedou se a neprodají dům. Ale ještě tu zůstávalo několik otazníků, byly zde stíny, jež ji zároveň lákaly i děsily. Něžné hnědé oči jiného muže, vlídlný hlas v telefonu, někdo, u koho nacházela porozumění. Někdo, kdo nebyl otcem jejích dětí, někdo, jehož jméno si ani nechtěla vybavovat v mysli. Hrozně ji popuzovalo, že si připadá takhle zmatená. Proč prostě nemůže být jako všechny ostatní ženy, jako kterákoli z nich, a mít nekomplikovaný citový život, který by jako široká řeka poklidně plynul kolem krásných břehů? Kdy ses ocitla na šikmé ploše, Cecilie Lundová? ptala se sama sebe, jak tam tak stála s pozitivním těhotenským testem v ruce. Proč se prostě nemůžeš spokojit s tím, co máš?

Kdysi, před necelým rokem, byla i ona takovou poklidnou, trochu línou řekou. Byla pohřbená mezi věčným mytím nádobí, praním a domácími úkoly dětí a myslela si, že to bohatě stačí ke spokojenému životu bez nějakých zvláštních starostí. Jako kdyby hromady prádla a špinavé talíře mohly fungovat jako jakési očkování a chránit ji proti nepředvídatelnostem, které jsou neoddělitelnou součástí života. Babička Sonja říkala: „Raduj se z chvil, kdy se nic neděje, holčičko, v životě jsou nejšťastnější právě dny, na které si ani nevzpomeneš.“ A zřejmě měla pravdu, Cecilie si však kdysi spokojeně užívala pohodlí samolibé spořádanosti a připadalo jí, že má všechno pod kontrolou. Jenže to byla jenom iluze, ve skutečnosti toho s každým ubíhajícím dnem věděla méně a méně. Když jako matka začínala, byla si většinou věcí naprosto jistá... byla přesvědčená, že má jen ty nejušlechtlejší záměry, že ji dobré úmysly ochrání před... před čím vlastně? Před zármutkem? „Zármutek přijde, ať chceš, nebo ne, ale když máš štěstí, nepostihne tě dnes, ale až zítra.“ Další Sonjina moudrá slova.

Barva borůvek, macešková modř. Druhá čárka na těhotenském testu teď doslova svítila. Jen se na mě podívej, tady jsem, říkala jí. Jsem tady, nezbyvá ti než mě přijmout.

Bylo to od nich tak amatérské, tak hloupé. Prostě se nechali unést tělesnou touhou, poddali se jí. Vykašlali se na ochranu a chovali se jako dva nadržení pubertáci. Je tohle těhotenství výsledkem onoho dostaveníčka v Johnově ateliéru, nebo té rychlovky na Christinině oslavě? Cecilie cítila, jak jí do tváří stoupá horko, a zabrnělo ji v tříslech. John jí tehdy připadal tak nový. Jeho vůně. Jeho dotyky. Tak takhle tedy příroda vyláká z rozumného člověka děti, tím, že mu úplně zatemní mysl? Jakmile přijde ke slovu vášeň, veškerý intelekt jde stranou. Cecilie pro tu chvíli přestala myslet. Jenom přijímala a dávala a sama si také brala, dychtivě se chápala všeho, co se jí nabízelo, bylo přece třeba označit si své teritorium. Náhle Cecilie pocítila i jisté uspokojení – vždyť teď, když ona a John budou mít dítě, už Johnova případná milenka nemá co nabídnout. Ona, ta nenáviděná „jiná žena“, přece oplodněná nebyla. Kdepak, to je směšná představa, s tou ženskou by si John dítě nikdy nepořídil.

Ale k čemu je vlastně takovéhle soupeření, taková potřeba někomu něco dokazovat? Cecilie přece vůbec nic dokazovat nemusí, vždyť ona a John už mají společný život, děti, dům, všechny ty sdílené zkušenosti. A proto, právě proto, by si teď měli dát načas, měli by jeden u druhého najít skutečnou jistotu. Prostě se snažit žít bok po boku, nikam nespěchat a nepožítovat si hned další dítě. Copak toho nemají už tak dost, když teď s Williamem mlátí puberta, Marcus se chová poněkud vyhybavě a holčičky pořád ještě jednou nohou stojí v miminkovském světě? A pak jsou tu ještě oni dva a taky se pořád něco děje.

Modřejší než soumrak nad Lindängstorgetem. Modř jasná jako Sofiiny oči, rozpustile třpytivá jako voda dole v aspdalském přístavu. Ta čárka jako by se na ni z bílého plastového proužku usmívala. Jako by jí šeptala: Jsem tady a taky tady zůstanu. Chceš mě? Přijmeš mě? Neříkej ne, řekni možná, možná, možná...

Tam venku vesele povykovala část její rodiny, holčičky ve svých bílých šatíčkách a John, opálený a s úsměvem na rtech.

Vtom jí v zadní kapse džínů zabzučel mobil. Nová esemeska. Cecilie odložila těhotenský test na umyvadlo a vytáhla telefon z kapsy. „*Jak se máte? Doufám, že je všechno v pořádku,*“ zněla zpráva.

Prostá, nekomplikovaná slova. Projev přátelské starostlivosti. Ale mezi řádky se skrývá i něco jiného. Vždyť ta zpráva je od něj. Od policisty se svůdnýma očima a neodolatelným úsměvem. Proč v ní vyvolává takový pocit studu? A proč si díky němu zároveň připadá tak jedinečná?

Může mu odpovědět později. Teď toho má přece tolik na práci. Když se vzápětí ozvalo zaklepání na dveře koupelny, rychle esemesku smazala. Jistěže mu může odpovědět později. Anebo – možná radši vůbec ne.

MOC KLIDNÝCH OKAMŽIKŮ k dalším úvahám se jí už nenaskytlo. Zmačkala obal těhotenského testu do maličké kuličky, kterou zahrabala v koši na papír hluboko mezi ostatní smetí. Nemůže ho nechat ležet úplně nahoře, to prostě nejde, nikdo by se neměl dozvědět, že si nějaký těhotenský test dělala. Do koupelny se dobývala Sofie.

- Mami, nemohla bys mi učesat dva zamotance za ušima, prosila.
- Vypadám hrozně rozčuchaná. Prosím, mami, mohla by sis pospíšit? Vždyť už mají každou chvíli přijít! Co to tu vlastně děláš?

Holčička si ji znepokojeně prohlížela. Ještě nedávno byla Cecilie upoutaná na lůžko, po onom pokusu o znásilnění byla samá modřina a cítila se vyčerpaná. Teď už je maminka zase na nohou a může být s nimi. Ale určitá úzkost zůstala, Sofie se naučila Cecilii trochu víc pozorovat a hlídat, chovala se k ní s přehnanými ohledy, až příliš dospěle.

- Já... Cecilie se zarazila, najednou nevěděla, co říct. Nechtěla své dceři lhát, nepřipadalo jí to správné. Ale říct pravdu jí taky nemohla. Pětileté dítě by tomu přece nemohlo porozumět.

- Chtěla jsem se jenom ještě trochu zkrášlit, odpověděla po krátkém zaváhání. - Samozřejmě chci být na té oslavě hezká.

Sofie se natáhla po kartáči na vlasy.

- Ale mami, ty už přece hezká jsi, moc hezká. No vážně. Mohla bys mi teď pomoci s těma vlasama?

Podala kartáč Cecilii.

- No tak dobře, pojď sem. Máš nějaké gumičky?

Holčička se rozzářila.

- Jasné! Vezmeme na to ty nový, ty s Kitty! Ty jsou nejhezčí!

Sofie zatřepala světlými vlasy.

- Dělej, mami, popoháněla Cecilii.

Když dcerce česala vlasy a snažila se rozmotat zacuchané pramínky, nacházela v té činnosti něco příjemně předvídatelného.

- Jau, vyjekla Sofie.

- Promiň, omluvila se jí Cecilie. - Ale víš přece, že se snažím být co nejopatrnější.

Dětské vlasy, vždycky tak neposlušné. Jemňounké vlasy začaly elektrizovat a ježily se Sofii kolem hlavy.

- Nastríkáš ti na ně trochu balzámu, nabídla dcerce Cecilie.

- Jo, dobře, ale dělej!

Sofie natáhla krk a vyhlédla ven do zahrady.

- Už je tu babička!

Skutečně nebylo nijak snadné stočit Sofiiny vlásy do jakýchsi preclíků, jak si holčička poručila. Cecilie bojovala s jednotlivými pramínky, které nejevily zrovna moc ochoty ke spolupráci. Nakonec se jí podařilo vytvořit dva obstojné „zamotance“, které zajistila gumičkami a sponkami.

- Podívej se do zrcadla, jak se ti to líbí? zeptala se.

- Paráda! Díky, mami!

Sofie jí vlepila na tvář vlhkou pusou.

- Ale teď musíš taky sejít dolů.

- Hned to bude, беруško. Jenom si ještě dám oční stíny.

Sofie přikývla a otevřela dveře.

- Ale slib mi, že hned přijdeš! Slib mi, že tady nebudeš moc dlouho!

Cecilie se usmála.

- Slibuju.

Co by dělala bez dětí, bez toho, jak se neustále dožadují její pozornosti? Nejspíš by si teď lehla a bez hnutí by zírala do stropu. Jako by nikdy nemohla domyslet žádnou úvahu až do konce. V uplynulém roce byla nucena každou myšlenku, která ji napadla, odložit stranou, nacpat ji do zásuvky přetékaající ostatními myšlenkami, které stačila domyslet jen napůl. Ale možná je to tak lepší. Protože co by se asi stalo, kdyby ty myšlenky skutečně do konce domyslela?

Třpytivé oční stíny, lehký dotek štětce s tvářenkou, pár tahů leskem na rty. Zdá se jí to jenom, nebo opravdu vypadá vyčerpaně? Když se na sebe podívala, nebyla si tak docela jistá. Opatrně si položila ruku na břicho. Na břicho, které bude možná brzy opět velké a mohutné, jako už čtyřikrát předtím. Jak se dá zvládnout pět dětí – nejspíš si budou muset koupit větší auto. A měli by dát do pořádku ten pokoj v podkroví, možná by si ho měli vzít ona a John, děti se pak můžou přestěhovat. Nebo zkrátka budou muset zrušit pracovnu, i když v tuhle chvíli vlastní prostor asi ze všech nejvíc potřebuje William. Ten z nového sourozence nejspíš moc velkou radost mít nebude. Nebo

že by ho to naopak potěšilo? Možná zareaguje jinak, než Cecilie očekává.

– Mami, no tak už pojď!

Do koupelny se znovu přitítila Sofie a zatahala Cecilii za rukáv.

– Ty jsi ale krásná! Já chci taky oční stíny.

Cecilie zavrtěla hlavou.

– Ba ne, kočička, na to jsi ještě moc malá.

– Prosím...

Aby se malé holčičky malovaly? Ani náhodou.

– Babička mi malovátka půjčuje.

No jistě. Christina žádné zásady týkající se spodní věkové hranice pro používání líčidel neuznávala. Cecilie si sotva slyšitelně povzdychla.

– Teď už to necháme být. Pojď, jdeme.

Od onoho přepadení, ke kterému došlo před několika týdny, se Cecilie mezi lidmi cítila poněkud nesvá a velmi dobře si to uvědomovala. Představa nadcházející dětské oslavy ji ochromovala a probouzela v ní obavy. Před Sofií ale nic z toho nemůže dát najevo.

Vzala děvčátko za ruku.

– Pořádně si to užijeme, prohlásila a jenom doufala, že její hlas neprozrazuje, co ve skutečnosti cítí.

Uspořádat dětskou oslavu na zahradě byl vděčný nápad, člověk si tak ušetřil všechen ten nepořádek v domě a děti navíc mohly být na čerstvém vzduchu. Grétka večer před onou velkolepou událostí ani nemohla usnout, konečně se budou slavit její čtvrté narozeniny! Teď byla zahrada plná dětí, které dováděly pod jabloní a jejich smích a pokřikování se nesly nad rozkvetlými zahrádkami na Lindängstorgetu. Cecilie ten obrázek s úsměvem pozorovala, pohled na hrající si děti jí zvedal náladu a dodával jí naději. Na stole pokrytém vzorovaným voskovým ubrusem stál podnos se skořicovými koláčky, čokoládovým dortem ozdobeným lentilkami a džbánem s jasně červenou vodou se šťávou.

Na oslavu byli samozřejmě pozváni i ostatní členové rodiny. Obě Ceciliiiny sestry, Susanna a Marie, na sobě měly světlé šaty, Marie s sebou přivedla i své dva syny. Alexandra, Susannina dospělá dcera, se

rozhodla, že radši zůstane doma. Ceciliina matka Christina dorazila mezi prvními a hned začala nadšeně líčit, že jí byla nabídnuta spolupráce na novém vzrušujícím projektu – měla moderovat televizní pořad. Jeho hlavním tématem měly být vztahy, bude to vlastně takový časopis pro ženy ve formě televizního programu a Christina se má stát jeho „tváří“. Její manžel Lars-Åke se tvářil hrdě a spokojeně pokyvoval hlavou. Prababička Sonja se usadila do stínu, aby dopřála nohám trochu odpočinku, a v širokém klobouku v barvě holubičí šedi vypadala jako úctyhodná matka rodu, krásná a moudrá. Bylo zde i pár lidí ze sousedství a jejich děti. Obrázek jako vystřižený z reportáže v nějakém rodinném časopise, spokojená rodinka v přírodě.

Cecilie se tou idylkou nechala pohltit, krájela dort a podávala ho hostům na papírových talířcích s panenkou Barbie, nalávala pití, rozdávala brčka, růžovými ubrousky utírala dětem ulepené pusy. Odmítala si připustit, že ji telefon v zadní kapse džínů přímo pálí, protože jí nabízí možnost odpovědět na jistou vymazanou esemesku.

– Když se tak na všechny ty děti dívám, říkám si, jestli bych vůbec další ještě zvládla, poznamenala Marie, její mladší sestra, která si přišla stoupnout vedle ní. – Kluci už jsou přece jenom docela velcí. Vážně se mi chce znova začínat s kojením a plínkami a tak dále zase úplně od začátku? Nejsem si jistá. Ale někdy to opravdu chci. Mám dojem, jako by ještě něco mělo přijít. Máš to taky tak?

Marie se napila kávy a pokračovala, aniž čekala na odpověď.

– U tebe to ale nejspíš bude jiné, koneckonců máš čtyři děti a já jenom dvě, navíc Grétka je ještě maličká. Pravda, sice už ji vyloženě nekojíš, ale ještě pořád máš na starosti malé dítě. Takže ti nejspíš bude připadat přirozenější, že už žádné další děti mít nebudeš. Nebo ne? Jak je to?

Tuší snad něco? Cecilie měla najednou pocit, že Marie tu novinu, kterou ona zatím nemá chuť vytrubovat do světa, nějak uhodla. Z náhlého popudu se rozhodla, že bude mlčet, že radši ani neotevře pusy. Protože jinak hrozí nebezpečí, že všechno prozradí. Lhaní jí nikdy nešlo.

Ted' se jenom zasmála a zahleděla se k šeríkovým keřům. Snažila se tvářit lhostejně.

- Vzhledem k tomu, co se mezi mnou a Johnem stalo, teď není zrovna nejvhodnější situace na takovéhle úvahy. Děti jsou momentálně to poslední, na co myslím, řekla opatrně a uhladila ubrus na stole.

Marie se jí podívala do očí. Cecilie neuhnula pohledem a z poloprázdného podnosu si vzala kousek koláče. Mezitím k nim naštěstí přistoupila Susanna a rozhovor přerušila.

- Tak copak to tu probíráte? zeptala se a přihladila si dokonale načesané světlé kadeře. - Panebože, to je ale horko! A to máme jet příští týden do Barcelony. Skoro se mi tam ani nechce, když je takhle krásně, mohli bychom klidně zůstat tady ve Švédsku.

- Bavíme se o dětech, informovala ji Marie.

- No samozřejmě, přikývla Susanna. - Jako obvykle.

- Jak se má Alexandra? zeptala se Cecilie a převedla tak řeč na Susanninu dceru.

- Ale jo, jde to, díky. Ten její blog šel s popularitou hrozně nahoru, má víc návštěvníků než kdy předtím. Ale teď začala mluvit o tom, že by šla na práva. Thomas z toho má hroznou radost. A já, já taky doufám, že se do toho pustí a že najde v životě tu správnou cestu.

Susanna si za řeči míchala kávu.

- S malými dětmi je to asi jednodušší, co? podotkla Marie. - Zrovna jsem se ptala Cissy, jestli nechce ještě další.

- Ale no tak, proboha, ovšemže ne. Co si to o mně vlastně myslíš? Cecilie energicky zavrtěla hlavou.

- Když u tebe člověk nikdy neví! Dokážu si představit, že asi bude dost těžké o něčem takovém neuvažovat. Když máš neustále na očích nastávající maminky a miminka, poznamenala Susanna, a když se na Cecilii podívala, v jejím pohledu se odrážel pocit, který asi nejvíc připomínal zděšení.

- Spíš bych řekla, že je člověk díky tomu vůči těmhle věcem imunní, usmála se Cecilie.

Ale ten úsměv jí připadl prázdný. Vždyť svým sestrám lže přímo do očí. Najednou zatoužila, aby už den skončil. Představa, že položí hlavu na polštář a usne, jí náhle připadala neuvěřitelně lákavá.

- Bill napřed nebyl nadšený, že bych chtěla třetí dítě, prohlásila Marie. - Ale teď na tom pracujeme ze všech sil. Koupila jsem si takové

ty testy, které ukáží, kdy se uvolnilo vajíčko. Nechtěla bych propást správný den. Takže doufám, že se to v létě povede. A v tom případě budeme mít jarníátko. To by bylo naprosto dokonalé! Podle mě je skvělé, když se dítě narodí někdy začátkem roku, je otrava, že kluci mají narozeniny, zrovna když končí škola. I když narozeniny v červnu taky nejsou tak špatné.

Je to prostě nespravedlivé. To Marie by měla být v jiném stavu, ta by z toho byla celá šťastná. Marie, nikoli ona. Zdálo se jí to tvrdé, téměř absurdní. Navíc jí její reakce připadala hluboce nevďěčná. Málem rouhavá.

– Jdu si trochu popovídat s babičkou, oznámila sestrám, aby nepřijemné myšlenky zahнала.

– Jasně, jen běž, pobídla ji Marie. – Já zatím půjdu prohodit pár slov s mámou.

Cecilie se babičce moc ráda dívala do očí. Byla ráda v její blízkosti, ráda s ní chvíli poseděla a popovídala si s ní o všem, co ji trápilo. Sonja ji pokaždé vyslechla a potom se s ní podělila o své vlastní postřehy a úvahy, o vzpomínky a zážitky z minulosti. Stará dáma Cecilii vždycky poskytla čas, aby se na chvíli zastavila, aby zformulovala myšlenky, které by jinak možná ani nevyslovila.

Sonjina vrásčitá ruka na její, její teplo a tíha. Uplynulá léta, kůže zbrázděná rýhami, ruka, jež byla velmi těžká a přitom tak lehká. Když Cecilii někdy přepadl strach ze smrti, z toho, jak život utíká, vždycky se dívala na své ruce a vybavovala si Sonjiny. Jednou bude i její ruce pokrývat kostým z kůže, který jim bude příliš volný, objeví se vrásky a bude jich čím dál víc, pokožka ztratí původní napětí, hnědých pigmentových skvrn bude přibývat a budou větší a větší. Teď jsou však Ceciliiiny ruce stále ještě mladé a hladké, navzdory těm několika letům vyplněným umýváním nádobí, praním a přebalováním nejsou ani nijak zvlášť upracované.

– Pověz mi, holčičko, co tě trápí, vyzvala ji Sonja bez okolků a narovнала si klobouk. – Víš přece, že mě neošálíš. Skoro všechno vidím. Cecilie přikývla.

– Já vím, babi. Ale je toho hrozně moc...

Sonja se uvelebila na lehátku, podívala se na Cecilii, zvolna pokývala hlavou a čekala, jak bude její vnučka pokračovat.

– Babi, občas si přeju, abych už byla stará, abych si mohla takhle sedět jako ty, pozorovat ostatní, nikam se nehonit.

Sonja zamrkala a poškrábala se na tváři.

– Ale ne, kdepak, zavrtěla hlavou. – Nic takového nechceš. Jen si užívej života, užívej si mládí! I když máš v tuhle chvíli spoustu starostí, tohle je báječný věk, období, kdy máš malé děti, je možná to nejlepší, jaké se dá vůbec zažít. Život už nikdy nebude tak krásný.

Sonjina slova ji hrála a utěšovala.

– Dělá mi hrozně dobře, když to takhle říkáš, babi. Ani netušíš jak.

Stará dáma se pod krepkou klobouku usmála.

– Ale ano, tuším. Ovšem od toho nás staré lidi máte. Máme možnost ukázat vám věci z trochu jiného pohledu. Člověk se musí přimět, aby ve všem, co se stane, viděl něco dobrého. Dokonce i ve věcech, u nichž nám zpočátku připadá, že je nezvládneme. Zažila jsem toho už hodně, takže vím, že to tak je.

Stará dáma se na lehátku pohodlně narovнала a stáhla si sukni, která se jí povyhrnula nad kolena.

– Občas je dobré si připomenout, jaké to bývalo kdysi. Vy mladí jste na tom dnes lépe než kdykoli předtím.

Sonja pokynula před sebe.

– Podívej se na děti, jak si bezstarostně hrají. Když na mě přijdou černé myšlenky, stačí, když si na tu drobotinu vzpomenu, a hned je mi líp. Vybavím si, jak to bylo ve čtyřicátých letech, když jsem byla máma já, když se mi narodila Christina. Já sice nebyla svobodná a nepotřebovala jsem žádnou ošetřovatelku ani sociální příspěvky, ale jedna moje známá ano. Byla nucena jít na odbor pro péči o dítě a žádat o peněžitou pomoc v mateřství, takže ji zkoumala sociálka. Bylo s tím papírování, že to svět neviděl! A ta moje známá musela vysvětlovat, kdo je otcem dítěte a proč jí nemůže platit, musela jít před komisi a zdůvodnit tam, proč není vdaná. Ne, kdepak, dřív to nebylo lepší, zaplaťpánbůh za to, co máme dnes. Děti jsou veselé a dosyta najedené, a když ženská zjistí, že ji v manželství „tlačí bota“, může prostě odejít.

Cecilie se usmála.

- Ale ty, děvenko moje milá, ty zůstáváš. A i to je dobré rozhodnutí, i když ti ne vždycky úplně rozumím. Samozřejmě že jsi unavená. Jenom doufám, že se teď o tebe John hezky stará? Neprovedl zase nějakou hloupost, vid' že ne?

Jenom mě znovu přivedl do jiného stavu, babi.

Ale nedokázala to vyslovit. Sice to říct chtěla, ale nebyla schopná se k tomu přimět.

- Mami, neseď tady pořád, nezazpíváme teď Grétce narozeninovou písničku?

Vedle Cecilie se objevil Marcus a netrpělivě ji zatahal za ruku.

- Nemůžeš přece celou dobu sedět jenom s babičkou!

- Ne, to máš pravdu, odpověděla Cecilie. - A rozhodně musíme Grétce zazpívat. Pojď, řekneme i tátovi. A pak si taky Grétka musí rozbalit dárky, ještě předtím, než všichni půjdou domů.

Marcus, její mladší syn. Neustále neklidný, neobyčejně nervózní. Od jejího přepadení je, pokud je to vůbec možné, ještě citlivější než předtím. To je další věc, jak dokáže s tolika dětmi dopřát každému z nich, co potřebuje? Na podobné úvahy teď sice nebyla zrovna nejvhodnější chvíle, přesto se jí však v mysli vynořily. Vždyť Marcus by toho potřeboval tolik, potřebuje mít pocit, že si ho všímají, že mu věnují pozornost. Nestačí mu pár chvatných okamžiků ve spěchu všedního dne, je zapotřebí, aby se mu věnovala pravidelně, aby si pro něj vyhradila delší časové úseky, kdy by je nikdo nerušil. Její Marcus, kterého tak děsilo, že by se jejich rodina mohla rozpadnout, a zároveň nechtěl být na obtíž. Život v rodině s více dětmi není vždycky procházka růžovou zahradou. Vstupuje do něj také spousta přání, všichni potřebují dostatek životního prostoru, volnosti, pozornosti...

John zatleskal a ruch na zahradě se na chvíli zklidnil. Děti si přestaly hrát a Grétka byla obřadně postavena na židli.

- Hodně štěstí, zdraví, hodně štěstí, zdraví, všichni přejem naší Grétce hodně štěstí, zdraví, zaznělo sborově a slova přání k narozeninám se nesla k jasně modré obloze.

- Všechno nejlepší ke Grétčiným čtvrtým narozeninám! Hip hip hurá!

Grétka během blahopřání stála na židli a štěstím jen zářila.

– Hurá, zakřičela si spolu s ostatními a zatleskala ručičkami.

Cecilie pohlédla na Marcuse. Prostřední děti to mají vždycky těžké. Když bylo Marcusovi deset, tak to takhle neslavili. Ale tak to asi prostě chodí, když děti povyrostou, oslavy narozenin už nejsou tak důležité... Velké slavnosti, které se pořádají pro malé děti, zkrátka postupně ztrácejí na intenzitě. Marcus si přece tehdy přál, aby mohl jít místo rodinné oslavy s kamarády do kina, snažila se přesvědčit sama sebe. Velcí kluci nestojí o dorty a balonky ani o mámu s tátou, kteří by se ztrapňovali a zpívali jim narozeninové písničky.

Tamhle stojí, ale nevypadá nijak šťastně, hlavu má svěšenou a pohled upírá na trávník. Marcus, její milovaný chlapec. V rodině s více dětmi asi člověku nezbývá než dospět předčasně. A teď má přijít ještě další dítě. Takže bude ještě méně času pro každé z dětí, které už mají. Bude těžké to všechno stihnout. Je to bezesporu výzva.

Cecilie vzala ze stolu prázdný tác a pohlédla na syna.

– Pojď, Marcusi, můžeš mi pomoci v kuchyni, vyzvala ho.

– Hm, a musím? zamračil se. – Proč to nemůže udělat Willy? Všechno vždycky musím dělat jenom já. No tak, mami, prosím. Já bych chtěl jít ven na kolo.